

TMMOB TARAFINDAN, İSTANBUL SÖZLEŞMESİNİN FESHİNE İLİŞKİN CUMHURBAŞKANI KARARININ İPTALİ İÇİN DAVA AÇILDI

TMMOB tarafından 20.03.2021 tarih ve 31429 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 19.03.2021 tarih ve 3718 sayılı “Cumhurbaşkanı Kararı”nın yürütmesinin durdurulması ve iptali istemiyle dava açıldı.

Danıştay’da açılan davada; Anayasanın 90. maddesi uyarınca “kanun” hükmünde sayılan uluslararası sözleşmeden idari tasarrufla çekilmeye yönelik, fonksiyon gaspı niteliğinde ağır ve açık hukuka aykırılık içeren işlemin yok hükmünde olduğu belirtilip; “Bununla birlikte kamuoyunda ve uluslararası alanda İstanbul Sözleşmesi olarak bilinen ‘Kadınlara Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi’nin feshine ilişkin işlem; yetki ve şekil unsurları bakımından hukuka aykırılık içermiyor olsaydı dahi kamu yararı içermemesi, kadınların yaşam hakkı, maddi ve manevi

varlığını geliştirme hakkı başta olmak üzere en temel haklarına yönelik güvenceleri ortadan kaldırması dolayısıyla da hukuka uyarlık taşımamaktadır.” denilerek dava konusu işlemin yok hükmünde olduğunun tespitine; bununla birlikte idarece uygulanma ihtimali gözetilerek iptaline ve 9 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 3. maddesinin birinci ve üçüncü fıkrasında yer alan ibarelerin iptali istemiyle Anayasa Mahkemesi önüne götürülmesine karar verilmesi talep edildi.

İstanbul Sözleşmesi CB Kararı Dava Dilekçesi şöyle:

DANIŞTAY BAŞKANLIĞI'NA

-Yürütmenin durdurulması ve

Duruşma istemlidir-

-Anayasaya Aykırılık İtirazı Vardır-

Davacı :Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB)
Selanik Cad. No:19/1 Yenişehir /ANKARA

Vekili :Av. Ekin ÖZTÜRK YILMAZ (Aynı Adres)

Davalı : Cumhurbaşkanlığı – ANKARA

Konu : 20.03.2021 tarih ve 31429 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 19.03.2021 tarih ve 3718 sayılı “Cumhurbaşkanı Kararı”nın davalı idarenin savunması alınmaksızın yürütmesinin durdurulması ve yok hükmünde olduğunun tespiti ile iptali; dava konusu kararın dayanağı olan 9 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 3. maddesinin birinci ve üçüncü fıkrasında yer alan “bunların hükümlerinin uygulanmasını durdurma ve bunları sona erdirme” ve üçüncü fıkrasında yer alan “uygulanmasının durdurulduğu ve sona erdiği tarihler; Cumhurbaşkanı kararı ile tespit olunarak Resmî Gazete’de yayımlanır” ibarelerinin Anayasaya aykırı olduğundan bahisle Anayasa Mahkemesi önüne götürülmesi istemidir.

Yayımlanma Tarihi : 20.03.2021

AÇIKLAMALAR : Dava konusu, 20.03.2021 tarih ve 31429 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 19.03.2021 tarih ve 3718 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile;

“Türkiye Cumhuriyeti adına 11/5/2011 tarihinde imzalanan ve 10/2/2012 tarihli ve 2012/2816 sayılı Bakanlar Kurulu kararıyla onaylanan “Kadınlara Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi”nin Türkiye Cumhuriyeti Bakımından feshedilmesine,” karar verilmiş, karara 9 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 3 üncü maddesi dayanak gösterilmiştir.

Öncelikle dava konusu karar Anayasanın 90. maddesi uyarınca “kanun” hükmünde sayılan uluslararası sözleşmeden idari tasarrufla çekilmeye yönelik, fonksiyon gaspı niteliğinde ağır ve açık hukuka aykırılık içermekte olup, yok hükmündedir.

Bununla birlikte kamuoyunda ve uluslararası alanda İstanbul Sözleşmesi olarak bilinen ‘Kadınlara Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi’nin feshine ilişkin işlem; yetki ve şekil unsurları bakımından hukuka aykırılık içermiyor olsaydı dahi kamu yararı içermemesi, kadınların yaşam hakkı, maddi ve manevi varlığını geliştirme hakkı başta olmak üzere en temel haklarına yönelik güvenceleri ortadan kaldırması dolayısıyla da hukuka uyarlık taşımamaktadır.

Tüm bunlara ek olarak, anılan kararın dayanağı olan 9 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 3. maddesinin birinci ve üçüncü fıkrasında yer alan “bunların hükümlerinin uygulanmasını durdurma ve bunları sona erdirme” ve üçüncü fıkrasında yer alan “uygulanmasının durdurulduğu ve sona erdiği tarihler; Cumhurbaşkanı kararı ile tespit olunarak Resmî Gazete’de yayımlanır” ibarelerinin yasama organının yetkisinde olan işlemlerin Cumhurbaşkanı kararı ile yapılabilmesine olanak vermesi nedeniyle Anayasaya aykırı olduğundan iptali istemiyle Anayasa Mahkemesi önüne götürülmesi gerekmektedir.

Belirtilen hususlar göz önünde bulundurulduğunda; dava konusu kararın fonksiyon gaspı niteliğinde olduğundan yok hükmünde olduğunun tespitine; bununla birlikte idarece uygulanma

ihtimali gözetilerek iptaline ve 9 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 3. maddesinin birinci ve üçüncü fıkrasında yer alan ibarelerin iptali istemiyle Anayasa Mahkemesi önüne götürülmesine karar verilmesi gerekmektedir.

Ehliyet Yönünden Açıklamalar

Müvekkil Anayasanın 135. maddesi uyarınca 6235 sayılı Yasa ile kurulan, Anayasal güvenceye haiz kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşudur. Anayasa ve 6235 sayılı Yasada; "Mühendislik ve mimarlık mesleği mensuplarının, müşterek ihtiyaçlarını karşılamak, mesleki faaliyetlerini kolaylaştırmak, mesleğin genel menfaatlere uygun olarak gelişmesini sağlamak, meslek mensuplarının birbirleriyle ve halk ile olan ilişkilerinde dürüstlüğü ve güveni hakim kılmak üzere meslek disiplinini ve ahlakını korumak için gerekli gördüğü bütün teşebbüs ve faaliyetlerde bulunmak" müvekkilin amaç ve görevleri arasında sayılmıştır.

Yine Danıştay içtihatlarında da 6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanunu'nun 1. maddesinde, Birlik ve Odaların kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşları olduğunun düzenlendiğinden bahisle müvekkil Birliğin, kamu yararını koruma görev ve yükümlülüğünün, kamu kurumu olmasının doğal bir sonucu olduğu vurgulanmaktadır.

Dava konusu karar ile feshine karar verilen İstanbul Sözleşmesi ile hem kadınlara yönelik toplumsal cinsiyet temelli şiddetle hem de ev içi şiddetle mücadeleyi öngörmekte, kadınlara yönelik şiddetin toplumsal cinsiyet eşitsizliği ile bağlantısını ortaya çıkarmakta, kadınlara yönelik şiddetin bir insan hakları ihlali olduğunu ve eşitliğe aykırı olduğunu vurgulamaktadır. Sözleşmede kadınlara yönelik şiddet insan hakkı ihlali olarak düzenlenmiştir. Müvekkil TMMOB, kadınların meslek yaşamında maruz kaldıkları toplumsal cinsiyet temelli ayrımcılıkla mücadele eden; kadın üyelerinin iş yerlerinde maruz kaldığı mobbing ve diğer şiddet biçimleri karşısında üyelerinin haklarını savunan, bunlara engel olunması için idari ve hukuki girişimlerde bulunan; kadınlara ve LGBTİ bireylere yönelik yapılan her türlü taciz (fiziksel, cinsel, psikolojik vb.), her türlü şiddet (fiziksel, cinsel, psikolojik, ekonomik vb.), mobbing ve cinsiyet ayrımcılığı iddialarının takip edilmesi, hukuksal ve psikolojik destek verilmesinin sağlanması amacıyla oluşturduğu Cinsiyet Ayrımcılığı Takip Sekreteryası bulunan bir meslek Birliğidir. Müvekkil Anayasa ve 6235 sayılı Yasa uyarınca meslektaşlarını korumak, mesleğin gelişmesini ve kamu yararını sağlamakla yükümlüdür.

Dava konusu işlem, kadınların yaşam hakkı, maddi ve manevi varlığını geliştirme hakkı başta olmak üzere en temel haklarına, toplumsal cinsiyet temelli ayrımcılığının engellenmesine, işyerleri de dahil olmak üzere tüm alanlardaki şiddet biçimlerinin önlenmesine yönelik güvenceleri ortadan kaldırdığından; Anayasa uyarınca mesleki faaliyetleri kolaylaştırmak, meslektaşları ve kamu yararını korumakla görevli müvekkil TMMOB'nin işbu davayı açması zorunlu olmuştur.

Esas Yönünden Açıklamalar

1.) DAVA KONUSU KARAR AĞIR VE AÇIK HUKUKA AYKIRILIK İÇERMEKTE OLUP, FONKSİYON GASPI NİTELİĞİ TAŞIDIĞINDAN YOK HÜKMÜNDEDİR.

Anayasanın 6. maddesinde de hiçbir kimse veya organın kaynağını Anayasadan almayan bir Devlet yetkisi kullanamayacağı;

7. maddesinde yasama yetkisinin; Türkiye Büyük Millet Meclisine ait olduğu ve bu yetkinin devredilemeyeceği;

87. maddesinde; Türkiye Büyük Millet Meclisinin görev ve yetkilerinin, kanun koymak, değiştirmek ve kaldırmak; bütçe ve kesin hesap kanun tekliflerini görüşmek ve kabul etmek; para basılmasına ve savaş ilânına karar vermek; milletlerarası anlaşmaların onaylanmasını uygun

bulmak, Türkiye Büyük Millet Meclisi üye tamsayısının beşte üç çoğunluğunun kararı ile genel ve özel af ilânına karar vermek ve Anayasanın diğer maddelerinde öngörülen yetkileri kullanmak ve görevleri yerine getirmek olduğu;

kural altına alınmıştır.

Yine Anayasanın 90. maddesinde; Türkiye Cumhuriyeti adına yabancı devletlerle ve milletlerarası kuruluşlarla yapılacak andlaşmaların onaylanmasının, Türkiye Büyük Millet Meclisinin onaylamayı bir kanunla uygun bulmasına bağlı olduğu açıkça düzenlenmiştir.

Maddenin devamında ise ekonomik, ticari veya teknik ilişkileri düzenleyen ve süresi bir yılı aşmayan andlaşmalar ile Milletlerarası bir andlaşmaya dayanan uygulama andlaşmaları ile kanunun verdiği yetkiye dayanılarak yapılan ekonomik, ticari, teknik veya idari andlaşmaların kimi koşullarda yayımlanma ile yürürlüğe konacağı öngörülmüştür.

Yine aynı maddede usulüne göre yürürlüğe konulmuş Milletlerarası andlaşmaların kanun hükmünde olduğu; usulüne göre yürürlüğe konulmuş temel hak ve özgürlüklere ilişkin milletlerarası andlaşmalarla kanunların aynı konuda farklı hükümler içermesi nedeniyle çıkabilecek uyumsuzluklarda milletlerarası andlaşma hükümlerinin esas alınacağı düzenlenmiştir.

Anayasanın 90. maddesinin açık hükmünden de görüldüğü üzere Anayasa uyarınca uluslararası sözleşmelerin onaylanması TBMM tarafından çıkarılacak “uygun bulma kanuna” bağlı olup; yürütme ancak ve ancak yasama organının onaylanmasını uygun bulduğu andlaşmaları onaylayabilecektir. Yine Anayasa uyarınca usulüne uygun yürürlüğe konulmuş uluslararası sözleşmeler “kanun” hükmünde olup, temel hak ve özgürlüklere ilişkin milletlerarası andlaşma hükümleri ise kanunların üstündedir.

Anayasanın 6., 7., 87. ve 90. maddeleri ile anayasa ve idare hukukunun genel ilkeleri bir arada değerlendirildiğinde; bir andlaşma onaylandığı anda yasa statüsü kazandığına göre bu statüdeki değişikliği sağlayacak işlemin de zorunlu olarak bir yasama işlemi olması gerekmektedir. Yetki ve usulde paralelliğe ilişkin genel ilke gereği uluslararası sözleşmenin feshi ya da uygulama alanının değiştirilmesi istenildiğinde bunu yapacak organın yasama organı olması Anayasa karşısında zorunluluktur.

Nitekim; usulüne uygun olarak yürürlüğe giren uluslararası sözleşmenin “kanun” niteliği kazandığı göz önünde bulundurulduğunda bu sözleşmenin feshi yetkisinin kanun koyma, değiştirme ve kaldırma yetkisine sahip yasama organına ait olduğu çok açıktır. Zira Anayasada Cumhurbaşkanı kanunları yürürlükten kaldırma yahut uluslararası anlaşmaları feshetme yetkisi tanınmamış olup; Anayasanın 6. maddesi uyarınca Cumhurbaşkanı böyle bir işlem tesis edilmesi olanaklı değildir.

Dava konusu işlemlerle feshine karar verilen Kadınlara Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesinin uygun bulunmasına dair 6251 sayılı Kadınlara Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesinin Uygun Bulduğuna Dair Kanun, 29.11.2011 tarih ve 28127 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Onay belgesi 14.03.2012 tarihinde Avrupa Konseyi Genel Sekreterliğine iletilmiş, Sözleşme 01.08.2014 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Bu durumda Anayasa uyarınca “kanun” hükmünde olan ve dahi temel insan haklarına ilişkin hükümler içermesi bakımından kanun nezdinde öncelikle uygulanacak olan Sözleşmeden idari bir işlemlerle çıkılmasına ilişkin dava konusu karar Anayasaya açık aykırılık içermekte olup; Anayasaya dayanmayan ve dahi Anayasada başka bir organa tanınan yetkinin kullanılması niteliğinde olduğundan yok hükmündedir.

6251 sayılı uygun bulma Kanununun yürürlükte bulunduğu da gözetildiğinde Anayasanın 87. maddesi uyarınca, kanun koyma, değiştirme ve kaldırma yetkisinin yasama yetkisi olduğu şüphesiz olduğundan, kanunlar hakkında yürütmenin işlem yapması fonksiyon gaspına vücut ver-

mektedir. Fonksiyon gaspı sonucu ortaya çıkan işlemlerin yoklukla malul olduğu açıktır.

2.) DAVA KONUSU KARAR KAMU YARARINA AYKIRI OLUP, KONU, SEBEP ve AMAÇ UNSURLARI BAKIMINDAN DA HUKUKA UYARLIK TAŞIMAMAKTADIR.

Yukarıda da ifade edildiği üzere dava konusu karar tesisi itibariyle fonksiyon gaspı suretiyle kullanılması gibi hukuk âleminde hiçbir zaman varlık kazanamayacak nitelikte olduğundan yoklukla maluldür. Bununla birlikte İstanbul Sözleşmesi olarak bilinen Kadınlara Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesinin feshine ilişkin işlem; usul açısından hukuka aykırılık içermeseydi dahi kamu yararı içermemesi, kadınların ve kız çocuklarının ve hane içi şiddet mağdurlarının yaşam, maddi ve manevi varlığını geliştirme ve benzeri en temel haklarına yönelik güvencelerin ortadan kaldırılması sonucunu doğurması dolayısıyla hukuka uyarlık taşımadığından gecikmeksizin iptali gerekmektedir.

Anayasanın 2. maddesinde; Türkiye Cumhuriyetinin, insan haklarına saygılı, başlangıçta belirtilen temel ilkelere dayanan, demokratik, laik ve sosyal bir hukuk Devleti olduğu,

5. maddesinde; Devletin temel amaç ve görevleri arasında, kişilerin ve toplumun refah, huzur ve mutluluğunu sağlamak; kişinin temel hak ve hürriyetlerini, sosyal hukuk devleti ve adalet ilkeleriyle bağdaşmayacak surette sınırlayan siyasal, ekonomik ve sosyal engelleri kaldırmaya, insanın maddi ve manevi varlığının gelişmesi için gerekli şartları hazırlamaya çalışmak olduğu, düzenlenmiştir.

Yine Anayasanın 10. maddesinde; "Herkes, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir.

Kadınlar ve erkekler eşit haklara sahiptir. Devlet, bu eşitliğin yaşama geçmesini sağlamakla yükümlüdür. Bu maksatla alınacak tedbirler eşitlik ilkesine aykırı olarak yorumlanamaz.

Çocuklar, yaşlılar, özürlüler, harp ve vazife şehitlerinin dul ve yetimleri ile malul ve gaziler için alınacak tedbirler eşitlik ilkesine aykırı sayılmaz.

Hiçbir kişiye, aileye, zümreye veya sınıfa imtiyaz tanınamaz.

Devlet organları ve idare makamları bütün işlemlerinde (...) kanun önünde eşitlik ilkesine uygun olarak hareket etmek zorundadırlar." düzenlemesi öngörülmüştür.

Görüldüğü üzere Anayasa Devlete yalnızca eşitliğin yaşama geçirilmesi için görev yüklememiş; bununla birlikte kişinin temel hak ve hürriyetlerini, sosyal hukuk devleti ve adalet ilkeleriyle bağdaşmayacak surette sınırlayan siyasal, ekonomik ve sosyal engelleri kaldırmak ve insanın maddi ve manevi varlığının gelişmesi için gerekli şartları hazırlamakla da yükümlü kılmıştır.

Dava konusu kararla feshine karar verilen İstanbul Sözleşmesi, hem kadınlara yönelik toplumsal cinsiyet temelli şiddetle hem de ev içi şiddetle mücadeleyi öngörmekte, kadınlara yönelik şiddetin toplumsal cinsiyet eşitsizliği ile bağlantısını ortaya çıkarmakta, kadınlara yönelik şiddetin bir insan hakları ihlali olduğunu ve eşitliğe aykırı olduğunu vurgulamaktadır. Sözleşmede kadınlara yönelik şiddet insan hakkı ihlali olarak düzenlenmiştir.

İstanbul Sözleşmesi ile Sözleşmenin denetlenmesi bakımından raporlama usulü öngörülerek, sivil toplum kuruluşlarının ve kadın örgütlerinin de gölge rapor katkıları ile bölgesel bir farkındalık yaratma olasılığı olanaklı hale gelmiştir.

Yine Sözleşme ile kadınlara yönelik şiddetin kamusal ya da özel alanda meydana gelebileceği belirtilerek her ikisinde de taraf devletlerin bu şiddeti önleme sorumluluğu olduğunu kural altına alınmıştır.

Devamında, kadınlara yönelik şiddetin uygulamasında hiçbir örf adet kültür inancı gibi gerekçelerin kabul edilemeyeceği; sadece evli olan kadınları değil tüm kadınların ve ev içi şiddete maruz kalanların gözetilmesi gerekliliği kural altına alınmıştır.

Sözleşmede şiddetin yalnızca fiziksel değil sosyal, ekonomik, psikolojik ve benzeri pek çok türü olduğu ortaya konmuş ve Anayasaya ve temel insan hakkı metinlerine paralel olarak tüm bu şiddet biçimlerine yönelik düzenlemeler öngörülmüştür.

Yine Sözleşmede kadınlara yönelik toplumsal cinsiyet temelli şiddet söz konusu olduğunda arabuluculuk gibi, uzlaştırma gibi alternatif çözüm yollarının yasaklanması kural altına alınmıştır.

Yukarıda özetlenen hususlar göz önünde bulundurulduğunda görüldüğü üzere, İstanbul Sözleşmesi; kadınların hak ve hürriyetlerini, sosyal hukuk devleti ve adalet ilkeleriyle bağdaşmayacak surette sınırlayan ve tam da Anayasada tarif edildiği üzere bu haklara yönelik siyasal, ekonomik ve sosyal engel olarak gerçekleşen kadınlara yönelik şiddeti önleyerek yaşama haklarına yönelik güvenceler oluşturan; kadınların maddi ve manevi varlığının gelişmesi için gerekli şartları sağlamaya dönük mekanizmalar öngören ve kadına yönelik şiddet ile toplumsal cinsiyet eşitsizliği arasındaki bağlantıyı ortaya koyarak cinsiyetler ve cinsel kimlikler arasındaki eşitliğin yaşama geçmesini sağlayacak düzenlemeler öngören bir temel insan hakları sözleşmesidir.

Dava konusu karar ile kadınlara ve tüm ev içi şiddet mağdurlarına yönelik güvencelerin ortadan kaldırılmasının, hiçbir şekilde gerekçesi bulunmamakta, bu yöndeki bir düzenlemenin hukuken ve vicdanen kabulü olanaklı olmamaktadır. Dava konusu karar ile kadınlara yönelik işlenen tüm suçların faillerine cesaret verilmiş ve şiddetin ve kadın cinayetlerinin artmasına neden olan politika ve faaliyetlerin devam edeceği, kadınlara yönelik toplumsal cinsiyet temelli şiddeti önleme kaygısı taşınmadığı, kadınların hapsedilmeye çalışıldığı ev içindeki şiddetin görmezden gelineceği yönündeki irade, Resmi Gazetede yayımlanarak ortaya konmuştur. Bu yönde bir iradenin hukuken de kabul görmesi olanaklı değildir.

Bir insan hakkı ihlali olarak kadınlara yönelik şiddetin engellenmesi, aynı zamanda insan hakları mücadelesidir. İnsan hakları alanındaki kazanımların geriye yürütülmesi ise uluslararası ve ulusal hukuk metinleri ile hukukun genel ilkeleri karşısında olanaksızdır.

Tüm bu hususlar gözetildiğinde en başta yaşama, maddi ve manevi varlığını geliştirme hakkının sağlanmasında ve bu hakka yönelik müdahalelerin önlenmesinde; eşitliğin yaşama geçirilmesinde ve eşitliğe aykırı işlem ve muamelelerin önlenmesinde; kişilerin temel hak ve hürriyetlerini, sosyal hukuk devleti ve adalet ilkeleriyle bağdaşmayacak surette sınırlayan siyasal, ekonomik ve sosyal engellerin kaldırılmasında; insanın maddi ve manevi varlığının gelişmesi için gerekli şartların hazırlanmasında asli yükümlülüğü bulunan devletin yürütme organının temsilcisi olan Cumhurbaşkanı tarafından alınan, kadınların, kız çocuklarının ve tüm hane içi şiddet mağdurlarının en temel haklarının güvencelerinden olan İstanbul Sözleşmesinin feshine yönelik dava konusu kararda kamu yararı bulunmadığı şüpheden uzaktır.

Anayasaya Aykırılık İtirazı Yönünden Açıklamalar

Yukarıda genel olarak açıklandığı üzere Anayasanın 90. maddesinde açıkça “kanun” hükmünde olduğu belirtilen uluslararası sözleşmelere ilişkin tasarruf yetkisinin yasama organı olan TBMM’de olduğu açıktır.

Ancak dava konusu işlemin dayanağı olan 9 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 3. maddesinin birinci ve üçüncü fıkrası ile “bunların hükümlerinin uygulanmasını durdurma ve bunları sona erdirmeye” ve üçüncü fıkrasında yer alan “uygulanmasının durdurulduğu ve sona erdiği tarihler; Cumhurbaşkanı kararı ile tespit olunarak Resmî Gazete’de yayımlanır” şeklinde ifade edilen yetkilerinin, Anayasanın 90. maddesine aykırı olarak kanun niteliğinde olan uluslararası sözleşmelerle ilgili olarak tasarruf yetkisinin, tek başına yürütmenin başı olan Cumhurbaşkanına verilmiş olması açıkça Anayasaya aykırılık teşkil etmektedir. Dava konusu işlemin dayanağı olan bu düzenlemelerin öncelikle Anayasaya aykırılığı sebebiyle itiraz yolu ile Anayasa Mahkemesinin önüne taşınması gerekmektedir.

Yürütmenin Durdurulması İstemi

Yukarıda tek tek açıklandığı üzere açıkça Anayasaya ve hukuka aykırı olan yok hükmündeki düzenlemenin uygulanması halinde şiddet ve ayrımcılık mağduru bireyler için telafisi güç ve imkansız zararlar doğacağı için dava konusu düzenlemenin 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 27. Maddesinin ikinci fıkrası uyarınca DAVALI İDARENİN SAVUNMASI alınmaksızın yürütmesinin durdurulmasına karar verilmesi gerekmektedir.

Nitekim, dava konusu kararın yayımlandığı tarihten bugüne kadın cinayetleri ve şiddet olayları artmaktadır. Bununla birlikte rakamların gerçek sayıyı yansıtmadığı, şüpheli ölüm, intihar vb. pek çok vakanın ise dikkate dahi alınmadığı bilinmektedir.

Kadın cinayetlerinin, kadına yönelik şiddet ile hane içi şiddetin gelmiş olduğu nokta göz önünde bulundurulduğunda; şiddeti ve ayrımcılığı önleyici mekanizmalar öngören Sözleşmenin feshine ilişkin dava konusu kararın daha çok kadın katledilmeden, gecikmeksizin yürütmesinin durdurulmasına karar verilmesi gerekmektedir.

SONUÇ ve İSTEM : Yukarıda yer verilen ve resen gözetilecek nedenlerle; 19.03.2021 tarih ve 3718 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararının;

öncelikle YÜRÜTMESİNİN DURDURULMASINA,

Yok hükmünde olduğunun tespitiyle İPTALİNE, Başkanlığınız aksi kanatte ise Anayasaya, insan haklarına ve kamu yararına; idari işlemin unsurları bakımından bir bütün olarak hukuka aykırı olması nedeniyle İPTALİNE,

Dava konusu kararın dayanağı olan 9 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 3. Maddesinin birinci fıkrasında ve üçüncü fıkrasında yer alan “bunların hükümlerinin uygulanmasını durdurma ve bunları sona erdirmeye” ve üçüncü fıkrasında yer alan “uygulanmasının durdurulduğu ve sona erdiği tarihler; Cumhurbaşkanlığı kararı ile tespit olunarak Resmî Gazete’de yayımlanır” ibarelerinin Anayasaya aykırılığı nedeniyle Anayasa Mahkemesine itiraz yoluna başvurulmasına,

Yargılama giderleri ve vekalet ücretinin davalıya yükletilmesine karar verilmesini saygıyla vekaleten arz ve talep ederim.

TMMOB Vekili

Av. Ekin ÖZTÜRK YILMAZ

Ek: Vekaletname örneği